

نام و نام خانوادگی: نام پدر: رشته: کلیه رشته ها پایه: یازدهم طراح: پروانه علیپور		اداره کل آموزش و پرورش استان لرستان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان سلسله آموزشگاه:		نوبت امتحان: دی ماه ۱۴۰۲ - ۱۴۰۱ تاریخ امتحان: مدت امتحان: ۷۵ دقیقه سری الف صفحه اول	
ردیف	دانش آموزان عزیز سوالات ذیل را بدقت مطالعه کرده و در کمال خونسردی به آنها پاسخ دهید. سوالات در ۳ صفحه و به تعداد ۳۱ سوال می باشند				
بخش اول: معنی و مفهوم شعر و نثر					
۱	عبارات و اشعار زیر را به نثر روان بنویسید. فرو ماند در لطف و صنع خدای				
۰/۲۵					
۲	به خط خویش، نُگت بیرون می آورد.				
۰/۲۵					
۳	بی اذن و خواست او دست به کاری نمی زد.				
۰/۵					
۴	این صِلت فخر است. پذیرفتم و باز دادم.				
۰/۵					
۵	به اصرار مریدان پدر، مجالس درس و وعظ را به عهده گرفت.				
۰/۲۵					
۶	اگر به طوع و رغبت نیاید، به اکراه و اجبار، برگیر و بیاور.				
۰/۲۵					
۷	ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک خدا داند چه افسرها که رفته!				
۱					
۸	فرزند عزیز را به صد جهد بُنشاند چو ماه در یکی مهد				
۱					
بخش دوم: قلمرو زبانی					
واژگان					
با توجه به عبارات و اشعار زیر، معنای واژگان مشخص شده را بنویسید.					
۹	امیر مسعود شبگیر، <u>برنشست</u>				
۰/۲۵					
۱۰	خاک در کمال <u>مَدَلت</u> و خواری، ناز می کند				
۰/۲۵					
۱۱	به من آورید آخر، <u>صَنَم</u> گریز پا را				
/۲۵					
۱۲	ماند <u>غرامت زده</u> از کار خویش				
۰/۲۵					
املا					
۱۳	با توجه به معنی، املائی کدام کلمه نادرست است؟ درست آن را بنویسید.				
۱					
۱۴	(۱) توزی: پارچه نازک (۲) آغاجی: پرده دار (۳) قزو: جنگ (۴) عمید: بزرگ				
۱	در کدام گزینه نادرستی املائی دیده می شود؟ آن را تصحیح کنید.				
<p>(۱) به نام چاشنی بخش زبان ها (۲) اگر لطفش قرین حال گردد (۳) دگر روز باز اتفاق افتاد (۴) خرد را گر نبخشد روشنایی</p> <p>حلاوت سنج معنی در بیان ها همه ادبها اقبال گردد که روزی رسان، قوت روزش بداد بماند تا عبد در تیره رایبی</p>					

ردیف	صفحه دوم سؤالات	بارم
۱۵	دستور زبان رابطه معنایی واژه‌های زیر را بنویسید. الف) سیر و گرسنه: ب) پدر و والدین:	۰/۵
۱۶	«بن ماضی» و «بن مضارع» «مصدر» زیر را بنویسید. خواستن: 	۰/۵
۱۷	جمله معلوم زیر را به جمله مجهول تبدیل کنید. دانش آموز درس می‌خواند	۱
۱۸	نقش دستوری هر یک از واژه‌های زیر را بنویسید. الف) علامه دهخدا، نوشته‌هایی با موضوع طنز اجتماعی دارد. ب) عموی احمد، دیروز به سفر رفته است.	۰/۵
۱۹	صفت پرشی و اشاره را در بیت زیر نشان دهید. «کدام دانه فرو رفت در زمین که نرُست چرا به دانه انسانت این گمان باشد؟»	۰/۵
۲۰	نقش تبعی واژه‌ی مشخص شده را بنویسید. کتاب را پیدا کردم <u>کتاب</u> را	۰/۵
۲۱	مفرد هر یک از واژگان زیر را بنویسید. الف) اصناف: ب) اسامی:	۰/۵
	بخش سوم: قلمرو ادبی	
۲۲	در هر یک از موارد زیر، آرایه نوشته شده مقابل هر بیت را در آن بیابید و توضیح دهید. الف) به ترانه‌های شیرین، به بهانه‌های زرین ب) بارها از تو گفتم / ای حقیقی‌ترین مجاز، ای عشق! (متناقض نما) پ) دمار از جان این غولان کشم سخت بسوزم خانمان‌هاشان به شمشیر (استعاره)	۱/۵
۲۳	آرایه ادبی «تشبیه» را در بیت زیر بیابید و بررسی کنید. «گرچه ز شراب عشق مستم عاشق تر ازین کنم که هستم»	۱
۲۴	کنایه را در بیت زیر پیدا کنید و توضیح دهید. ز تخدان فرو بُرد چندی به جیب که بخشنده، روی فرستد ز غیب	۱
۲۵	پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) تذکره الاولیا: ب) غزلیات شمس:	۰/۵

ردیف	صفحه سوم سؤالات	بارم
	بخش چهارم: قلمرو فکری	
۲۶	منظور از قسمت مشخص شده در متن زیر چیست؟ «قیامت سخت نزدیک، است، حساب این نتوانم داد و نگویم مرا سخت در بایست نیست.»	۰/۵
۲۷	در رابطه «مولانا» و «شمس» کدام یک «مرید» و کدام یک «مراد» دیگری بودند؟	۰/۵
۲۸	مفهوم عبارت زیر را بنویسید: شما در گل منگرید، در دل نگرید	۰/۵
۲۹	معنی و مفهوم جمله‌های زیر را بنویسید. الف) سراجۀ ذهنم آماس می‌کرد. ب) از فرط هیجان لگه می‌دویدم.	۱
۳۰	با توجه به شعر زیر «بی‌رنگ بودن» به چه معناست؟ «آبی‌تر از آنیم که بی‌رنگ بمیریم از شیشه نبودیم که با سنگ بمیریم	۰/۵
	بخش پنجم: حفظ شعر	
۳۱	اشعار زیر را کامل کنید. الف) دید یکی عرصه به دامان کوه نادره ب) زین هم‌رهان سست عناصر دلم گرفت دی شیخ عرضه ده مخزن پنهان کوه شیر خدا و رستم دستانم آرزوست	۰/۵ ۰/۵
	موفق باشید	
۲۰	جمع بارم سؤالات	
	طراح: امضاء	
	نمره دانش آموز با عدد نمره با حروف	
	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	امضاء دبیر پس از تصحیح ورقه امتحانی	

پاسخنامه سؤالات فارسی پایه یازدهم کلیه رشته‌ها نوبت اول دی ماه ۱۴۰۱-۱۴۰۲		
بخش اول معنی و مفهوم شعر و نثر		
۰/۲۵	از لطف و آفرینش خداوند به فکر فرو رفت	۱
۰/۲۵	جواب دلخواه	۲
۰/۵	با خطّ خود خلاصه می‌کرد.	۳
۰/۵	بدون اجازه و خواست او کاری انجام نمی‌داد.	۴
۰/۷۵	این هدیه مایه افتخار من است آن را قبول کردم و برگرداندم.	۵
۰/۷۵	با پافشاری شاگردان پدر، جلسه‌های درس و اندرز را بر عهده گرفت.	۶
۰/۷۵	اگر از روی اطاعت و با میل و اشتیاق نیامد. به زور و اجبار بگیر و بیاور.	۷
۱	خدا می‌داند که از عشق به این سرزمین، چه شاهان و بزرگانی جان خود را فدا کرده‌اند.	۸
۱	با تلاش بسیار فرزندگرمی را که مانند ماه زیبا بود در کجاوه‌ای نشانند.	
بخش دو: قلمرو زبانی		
واژگان		
۰/۲۵	سوار شد	۹
۰/۲۵	فرومایگی، خواری، پستی	۱۰
۰/۲۵	بت، معشوق زیبارو	۱۱
۰/۲۵	تاوان زده، کسبک گرامت کشد، پشیمان	۱۲
املا		
۱	گزینه (۳) «قزو» نادرست شکل صحیح «غزو»	۱۳
۱	گزینه (۴) مصرع دوم «عبد» نادرست شکل صحیح «آبد»	۱۴
دستور زبان		
۰/۵	الف) تضاد ب) تضمّن	۱۵
۰/۵	خواستن: بن ماضی ← خواست بن مضارع ← خواه	۱۶
۱	جمله مجهول: درس خوانده می‌شود.	۱۷
۰/۵	علامه: شاخص عموم: نهاد	۱۸
۰/۵	مصرع اول ← کدام: صفت پرسشی	۱۹
۰/۵	مصرع دوم ← این: صفت اشاره	۲۰
۰/۵	نقش تبعی: تکرار	۲۱
۰/۵	الف) صنف ب) اسم	

ادامه پاسخنامه سؤالات

بخش سوم: قلمرو ادبی

۱/۵	الف) «ترانه‌های شیرین» و «بهانه‌های زرین»: حس آمیزی ذکر یک مورد کافی است ب) «حقیقی‌تر مجاز» آنچه که «حقیقی» است نمی‌تواند «مجازی» باشد متناقض‌نما است پ) «غولان» استعاره از مغولان	۲۲
۱	شراب عشق: تشبیه «عشق»: مشبه «شراب»: مشبه به	۲۳
۱	زنخدان به جیب فرو بردن: کنایه از گوشه‌نشینی	۲۴
۰/۵	الف) تذکره‌الاولیا: عطار نیشابوری ب) غزلیات شمس: مولوی	۲۵
۰/۵	دربایست نیست: ضروری و لازم نیست، یا به آن نیاز ندارم.	۲۶
۰/۵	مولانا: مرید شمس: مراد	۲۷
۰/۵	به جای توجه به ظاهر به باطن توجه کنید.	۲۸
۱	الف) ذهنم وسعت می‌یافت ب) از شدت هیجان جست و خیز کنان می‌رفتم	۲۹
۰/۵	بدون جلوه و نشان	۳۰
	بخش پنجم: حفظ شعر	
۰/۵	الف) نادره کبکی به جمال تمام شاهد آن روضه فیروزه فام	۳۱
۰/۵	ب) دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست	